

Як живеш, глибинко?

## Глушиця – зовсім не «глуш»

### Глухар чи глуш?

Єдиної думки, від якої ж слова пішли неординарна назва села, відома не лише в області, наразі не існує. Дослідники схиляються до того, що Ілушице належали настінному пункті охрестили військові стрільці, які заснували Стрільськ і полюбили в непролазній місцевості полювати на глухарів.

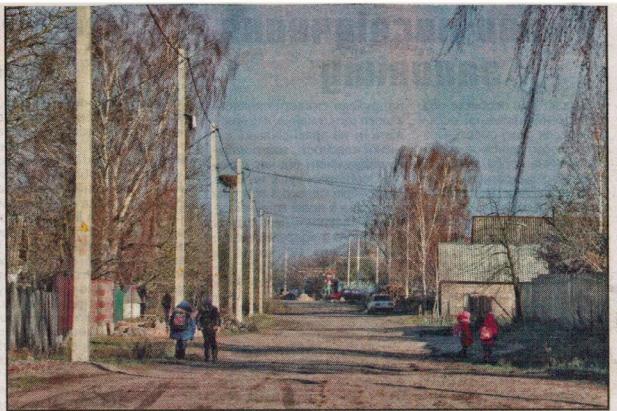
В опоненті цієї теорії – не менш цікава версія. Вони вважають, що назва Глушиця походить від слова «глуш». Новий глумачкий словник української мови (укладачі Василь Яременко і Оксана Сліпушко) дає таку довідку: «глуш – віддалені від культурних центрів, малолітні, тихі місця». Що відповідає дійсності, адже в сиву давнину місцевість навколо села була вкрита дрімучими, глухими лісами.

Зрештою, не істотно, звідки походить цікава й колоритна назва, важливо, що вона збережена, а Глушиця нині – сучасне по-лісісче село з освіченими й обдарованими людьми.

обласному конкурсі декоративно-вжиткового й образотворчого мистецтва «Знай і люби свій край» Анастасія Сосяк посила друге місце, а четверокласники стали призерами олімпіади «Юне обдарування» й інтелектуальної гри «Юний ерудит». Торік Даріна Круглик в олімпіаді з історії виборила бронзу, а випускник дев'ятичного (нині – учень ліцею «Лідер») Роман Станюк у Міжнародній олімпіаді з історії здобув третє місце. Безперечно, це насамперед заслуга вчителів Валентини Кишенко та Валентини Запуляк.

Скарничка шкільних здобутків щороку поповнюється спортивними досягненнями – призовими місцями з футболу, легкої атлетики. Наприклад, Ілля Набухотин виборов друге місце в області зі стрібків у довжину. Результат ще вагоміший, якщо взяти до уваги, що в школі немає спортзалу.

Тим часом за спортивну роботу тут не забувають про виховання. «Нині триває тиждень безпеки житедіяльності», – розповідає Валентина Кишенко, – до Дня Гідності та



самотужки змайстрували для рідної школи дерев'яні жирандолі (підставки для кімнатних ліхтарів). Перша ластівка видалась відомою, уже навчаючись у Люханській однинадцятирічці, бере участь у районному конкурсі зі століттям ремесел. Й виборює друге місце. Хоча подумас, а кому ж не перше? Однак чолопині в має спеціальних знань, прите, певно, на підсвідомому рівні (далісі візнаки генія батька-столяра) так виконане завдання, що здобув сквалення журі.

Нині Іван Гаврильчик – досвідчений деревнин справ майстер. В асортименті виробів, що виходять з-під його правих пальців – вікна, двері з різноманітним оздобленням, різьблени карнізи. До речі, для північних районів Полісся характерне переважання оберегових та магічно-різьблених, на відміну від інших, де переважає декоративно-сувенірне. Важко не погодитися із думкою дослідників, споглядаючи вищукані та витончені вироби з деревини місцевого майстра. Його фірмові двері прикрашають дзвінницю храму на честь апостола Євангеліста Іоанна Богослова. Бар'єр і столи для вітвітах теж зробив умільч. А ще виступив спонсором для рідної школи: виготовив двері та полишки в кабінет, про що із відчинностю та теплотою повідомила вчителя української мови та літературі Олена Козак.

Та дерево – не єдине захоплення Івана Гаврильчика. бо чоловік захоплює виготовленням... верстаків. Гтард з його витвори: рімсюс і токарний по дереву – неабияк допомагають у роботі. Завдяки односельчо-винахіднику чимало місцевих жителів оцінили оптимальне співвідношення ціна-якість саморобних пристрів.

Радянський Арміт визволяв Білорусь, Литву, Латвію, Естонію. Наступ ліві тридцять днів. Окупанти, яких відкинули від Ленінграда та Пскова, зосередили свої сили в Прибалтії. Радянська авіація бомбила окуповані Гданськ, передрейманованими фашистами в Данциг. Тут і отримав зв'язківець перше поранення. Осколок, що досі носить у тілі, нагадує про ті страшні події. Тоді поранений відваждук утік із санітарного батальйону попри те, що молодий лейтенант медичної служби погрожував судом.

Весна 1945-го видалася непогодною: ріки розливались, утворилось болото. Деякі сім'ї переївиали в цьому природному полоні. Скориставшись нагодою, урізноманітнівали солдатський пайок своєю рибою, яку глущили гарганами в наївкошіні водоймах. Коли ж отримали наказти в наступ, зірвали молоді лядини, робили настилі для техніки.

Рядом з Пузником відзначився – візя «єзик». Німецький солдат заховався в бліндажі, проти пільний Костянтин Пузник виграв вогнем і привів його до командира батареї. У піднятих руках німечькою тримав бельгівський трактор! Потім дізнався, що це німецькою означає хліб. А він думав, вибухівка... Військовополоненого відправили в штаб дівізії для допиту, а молодого бійця нагородили медаллю «За відагу».

«Трічі мало не розпрощався з життям. Певно, дола моя така – залишатися живим», – розмірковує срібночорний чоловік. Схоже на те, що снаряд, вищущений з гаубиці, втрапив прямісною під ноги. Однак якимсь дивом не вибухнув. У подібних випадках кажуть, у сорочці народився.

Коли ж радянська артилерія фугасними снарядами руйнувала дзоти противника, Костянтин спостерігав у підзорну трубу й коригував стрільбу. Фашисти, звісна річ, отримались вогнем. На ту буду, оптичне скло труби бліснуло в циліковій темряві – і вогноги послали в ціль міну. Піхотинець, що був неподалік, загинув. Костянтин знерпітнів, а коли отямився, комбат поцікавився його самопутчим. Той нічого не пам'ятає, тож побратими подали йому шапку, наяві розірвані осколком. На голові теж залишився кривавий басаман.



У клубі не лише співають, а й у теніс грають.

### Глушицький дів'ятирічник – 115!

У це важко повірити, але охайні, чисті, затишні приміщення звели в часі, коли Західна Україна належала Польщі, – у 1902 році. «У 1980-ому до старої частини добудували крило, у 1992-му два класи реконструювали під актову залу, згодом замінили вхідні двері в класніх кімнатах, вікна, огорожі були вбудовані новим парканом» – з ціннянням справи розповідає заступник директора з навчально-виховної роботи Валентина Кіченко.

Раніше наважився юний заклад знав красні часи: школу відвідували до трьохсот учнів. Зарах тут навчався 151 школник. Однак є тенденція до збільшення кількості дітей: у 2019-ому очікують на 35 першаків. Шопот, блохи, п'ятьох із них будуть житло в Луцьку, тож є вірогідність, що відійде залишок у місцеві школи.

У Глушиці, як і в усіх інших селищах, досить складно зберігати традиції. У школі відсутні майстри-перебування, яким опікуються Олена Жилко.



Глушицьку ЗОШ I-II ст. заклали в 1902 році.

Дивом залишився живий і третього разу. Солдат Тиндоук, поки не розвиднілось, принесив бійцям сніданок, а присмерком — вечерю. Він захворів, і по йому відрядили Костянтина. Молодий солдат заплічиник із хлібом і цукром почепив на спину, взяв два котелки із супом і на повним зріст (не пригинається, бо остерігався розливу рідкісну страву) пішов до своїх. І тут пролунала кулеметна черга. «Пузники, ложись!» — крикнув командир, — «А суп?» — «Бросяй!». Попозом дістався до позицій. Бойові товариші наперебій запитували, чи не поранений, чи не зачепило, чи цілій. Не знайшлося жодного, хто б запітав, чи цілій суп...

Тричі народжений на жорстоких дорогах війни, звістку про перемогу Костянтин Пузнік отримав у Литві, на станції Ліепая. Був свідком, як біля містечка Пріакулє зробили пересильний табір для військовополонених, кадебисти складали списки. Полонені німці працювали на будівництві залізничних вокзалів у Рівному та Здолбунові.

У мирний час Костянтин працював у воєнізований охороні на зализниці. Досі пам'ятає, як під час зупинки полонені німці запітували, куди їх везуть. «На Ковель», — відповів. — «А далі?» — «А далі в Німеччину, додому». — «Буду вдома, синові накажу, щоб з вами не воювали».

### Молодіці із Глушиці

- так називається ансамбль народної пісні, яким керує завідувачка місцевим клубом Олеся Сафарян. Гурт уже здобув визнання на районній сцені, працює над нововведенням репертуару.

На жаль, діти нині не займаються танцими (а охочих опанувати мистецтво Терпсихор чимало): хореографі, які навідувались із Лючка та Стрільська, більше не працюють.

До того ж, у клубі вийшла з ладу апаратура. Тож якщо раніше тричі на тиждень влаштовували дискотеки, а кошти, виручені за надання платної послуги, спрямували на потреби культурного закладу, то нині такої можливості позбавлені. Добре було б, якби віднайшовся спонсор, допоміг із ремонтом апаратури, і молодь, як і раніше, поспішала б на дискотеки.

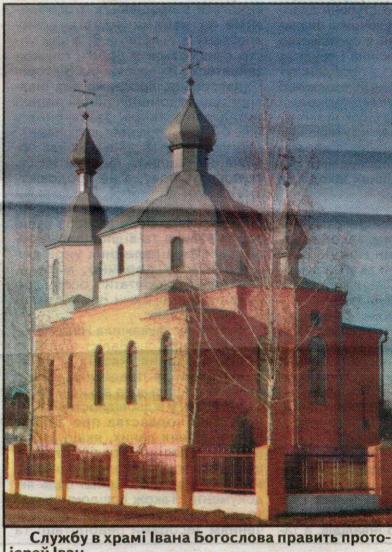
Тим часом торік біла клубу облаштували клумбу, поставили дерев'яну огорожу, лавочки. Шкода лише, що в деяких земляків низький рівень культури, тож паркан ширитьсья провалами вибитих дощок.

### А Круг таки залиша!

У Глушиці, як і в будь-якому населеному пункті нешадного теперішнього часу, існує ще багато інших проблем...

виконуючий обов'язки голови Люхчанської сільської ради Сергій Кличко оприлюднив під час нещодавньої візитної колегії райондержадміністрації.

Основне питання, що потребує негайного вирішення, на думку Сергія Івановича, — це генеральний план забудови села. Уже відбулось обговорення проекту, жителі хо-



Службу в храмі Івана Богослова править протоієрей Іван.

чуть, щоб улюблене урочище Круг забудова оминула. У сільраді, попри значне недовиконання бюджету, усе-таки віднайшли 61 грн, внесли аванс. Тож нині проект проходить погодження, а після затвердження на сесії почнуть виділяти земельні ділянки.

До слова, у проекті генерального плану забудови Глушиці передбачили місце для дошкільного навчального закладу, потреба в якому давніше настала й перетворилася на болючу проблему. Нині ж місцеві дітки проводять час на майданчику, що його облаштували батьки разом із сільською радою.

Вивезення та захоронення побутових відходів — ще одна проблема села, притаманна й іншим населеним пунктам. Ідеальним вирішенням було б відкриття заводу для утилізації сміття, однак зрозуміло, що сільській раді це не під силу.

Це одна турбота керівника громади — електрифікація новозбудованого масиву. Уже виготовили технічні умови, тепер діло за проектно-контрольною документацією, на яку потрібно 20 тис. грн.

Ну і як же не згадати за стан поріг? Це те, на що начинчасті скаржаться жителі Глушиці. Торік підсипали вулицю Єфименка, решта в очікуванні (дається відмінний фінансовий результат).

«Нешодавно виникла проблема в клубі, — розповідає Сергій Кличко, — у бібліотеці провалилась підлога. Завезли два КамАЗи піску, місцевий підприємець відпустив за собівартістю дошки, тож у книгохрібні новенька дерев'яна підлога».

...Глушиці, як і решті сіл району, проблем, що потребують вирішення, вистачає. Однак вірю — не за горами час, коли Лючка та Глушиця стануть мікрорайонами міста Сарни.

Зоя ТИМЦУНІК.  
Фото Василя СОСЮКА.



Щоб озвучити проблеми, Сергію КЛІЧКУ нотатки не потрібні.